

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW
KONTROLI PAŃSTWOWEJ
(NR 65)
z dnia 16 października 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 65)

16 października 2025 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sawickiego (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- **rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2026 (druk nr 1749) w zakresie części budżetowej 12 – Państwowa Inspekcja Pracy:**
 - **dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Monika Błaszczak** naczelnik wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów, **Aneta Gronowicz** zastępczyni głównego inspektora pracy wraz ze współpracownikami, **Konrad Kostępski** pełniący obowiązki dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli,

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na 2026 r. (druk nr 1749) w zakresie części budżetowej 12 – PIP.

Serdecznie witam panią Anetę Gronowicz, zastępcę głównego inspektora pracy. Witam panią Urszulę Żurawską, dyrektora Departamentu Budżetu PIP. Witam pana Konrada Kostępskiego z NIK. I witam serdecznie panią Monikę Błaszczak z MF.

Szanowni państwo, czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Zatem przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania części budżetowej nr 12 – PIP. Proszę panią minister o przedstawienie propozycji budżetu.

Zastępczyni głównego inspektora pracy Aneta Gronowicz:

Dzień dobry.

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, przedmiotem dzisiejszego posiedzenia jest projekt budżetu PIP na 2026 r. Uwzględnia on koszty wdrożenia największej od dekad reformy PIP, co do której toczą się w tej chwili rządowe prace legislacyjne, a także realizację nałożonego na PIP nowego zadania w zakresie mechanizmu warunkowości społecznej w rolnictwie i kontroli prowadzonej na potrzeby Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Przyznanie inspektorom pracy nowych obowiązków wymaga od nas przeprowadzenia gruntownych zmian w funkcjonowaniu urzędu. Jedną z takich najważniejszych zmian jest wzmocnienie kadrowe PIP. W propozycji projektu budżetu, który skierowaliśmy do ministra finansów, wystąpiliśmy o przyznanie środków na 210 nowych etatów. 20 z nich przeznaczymy na realizację zadań w zakresie warunkowości społecznej dotyczącej wspólnej polityki rolnej, kolejne 190 etatów zamierzamy przeznaczyć na realizację zadań wynikających z nowelizacji ustawy o PIP i wprowadzenia nowych zadań związanych z przekształcaniem wadliwych stosunków cywilnoprawnych w umowy o pracę.

Ta reforma i te nowe zadania będą się wiązały również z wymianą danych z takimi instytucjami jak ZUS czy KAS. Ta wymiana danych pozwoli na unowocześnienie mechanizmów wymiany danych. Jeszcze wróć do ostatniego zdania, że wymiana danych z ZUS czy KAS pozwoli na unowocześnienie mechanizmów typowania podmiotów do kontroli w oparciu o analizę ryzyka. Ma to podnieść efektywność pracy inspektorów pracy, a także pozwoli odetchnąć tym

przedsiębiorcom, którzy w sposób prawidłowy i uczciwy wykonują swoje obowiązki i przestrzegają obowiązującego w Polsce prawa. Ta reforma PIP wiąże się również z realizacją kamienia milowego, czyli wytyczonego przez Komisję Europejską ograniczenia segmentacji na rynku pracy, i realizacją kamienia milowego oznaczonego symbolami A71G i A72G przewidzianego w KPO.

Planowany wzrost kosztów funkcjonowania urzędu spowodowany jest także koniecznością zabezpieczenia środków, które nie mają miejsca w roku bieżącym. Związane one są z zatrudnieniem oraz skierowaniem na aplikację inspektorską nowo pozyskanych pracowników. Ze względu na konieczność stabilizacji zatrudnienia w PIP i zapewnienia napływu nowych kadr do urzędu, na który nakładane są co roku nowe obowiązki, również wynikające z przepisów unijnych – mówię tu o dyrektywach, których wdrożenie i realizacja czeka nasz urząd i których nie będę szczegółowo wymieniać – proponujemy zwiększenie środków na wynagrodzenia osobowe w PIP o 10%. Wiąże się to również z elementem planowanych zmian w umowie o PPK. Przewidujemy wzrost i zwiększenie wpłat do PPK o 2,5% wynagrodzeń osobowych zatrudnionych pracowników PIP, którzy wybrali taką formę oszczędzania i chcą zwiększyć swoje emerytury w przyszłości.

Część przyszłorocznych planów dotyczących wydatków PIP związana jest również z realizowanymi i projektowanymi inwestycjami. Dotyczy to przede wszystkim okręgowych inspektoratów pracy w Łodzi, w Krakowie oraz oddziału w Kłodzku. Celem tych inwestycji jest ograniczenie kosztów związanych z najmem pomieszczeń dla naszych pracowników i zwiększenie zasobu nieruchomości pozostających w zasobach Skarbu Państwa.

Na wzrost planowanych wydatków ma również wpływ podpisana nowa umowa, zawarta w 2025 r., na świadczenie usług dostępu do sieci PIPWAN, która znacząco zwiększy bezpieczeństwo urzędu w sieci. Dodatkowo w lipcu 2025 r. PIP podpisała porozumienie o powierzeniu grantu finansowanego ze środków „Instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększenia odporności”, przeznaczonego na realizację projektu „Cyberbezpieczny rząd”. Zgodnie z tym porozumieniem wydatki poniesione do 30 czerwca 2026 r. – wydatki kwalifikowane – nie obejmują podatku VAT. W związku z realizacją wydatków kwalifikowanych urząd będzie musiał we własnym zakresie ponieść koszt podatku VAT i dodatkowo wymagane będą środki na utrzymanie efektów tego projektu w następnych trzech latach.

Na wzrost wydatków mają również wpływ działania prewencyjne i promocyjne związane z działaniami PIP, w szczególności dotyczą one przekazów w środkach masowego przekazu w zakresie dotychczasowych i nowych kompetencji PIP. Należy również podkreślić, że na wysokość budżetu wpływ ma planowany wzrost wydatków i rosnące ceny towarów i usług konsumpcyjnych, a także planowany wzrost minimalnego wynagrodzenia i minimalnej stawki godzinowej, co będzie miało przełożenie na realizację wieloletnich umów zawartych już przez nasz urząd.

Szanowni państwo, dziękując za uwagę, liczę na wsparcie Wysokiej Komisji w naszych staraniach o zwiększenie budżetu PIP na przyszły rok, jak również na wsparcie podczas prac legislacyjnych dotyczących reformy naszego urzędu.

Teraz chciałabym oddać głos pani Urszuli Żurawskiej, dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów, która przedstawi szczegóły. Pozostajemy do państwa dyspozycji w zakresie ewentualnych pytań. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję, pani minister.

Pani dyrektor Urszula Żurawska, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Państwowej Inspekcji Pracy Urszula Żurawska:

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, projekt budżetu PIP na 2026 r. opracowano w oparciu o ustawę o PIP oraz procedowaną zmianę ustawy o PIP i niektórych innych ustaw, ustawę o finansach publicznych oraz wydane na jej podstawie rozporządzenia. Strukturę organizacyjną PIP, organu powołanego do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, tworzą Główny Inspektorat Pracy, 16 okręgowych inspektoratów pracy oraz Ośrodek Szkolenia PIP we Wrocławiu.

Głównym celem planowanych działań kontrolno-nadzorczych prowadzonych w 2026 r. pozostanie nadal zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia osób pracujących w tych obszarach aktywności zawodowej, w których występuje największe ryzyko utraty zdrowia lub życia. Do głównych zadań PIP należy rozpatrywanie i załatwianie skarg, kontrola legalności zatrudnienia cudzoziemców i obywateli polskich, badanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz kontrola działań pracodawców zapobiegających wypadkom, kontrola zakładów

pracy i nadzór nad przestrzeganiem przepisów z zakresu prawa pracy, doradztwo, szkolenia, działania informacyjne dla wielu grup zawodowych, edukacja młodzieży i studentów, udzielanie porad prawnych z zakresu prawa pracy, legalności zatrudnienia oraz BHP.

Plan dochodów PIP na 2026 r. oszacowano na kwotę 3570 tys. zł. Głównymi źródłami dochodów budżetowych PIP są wpływy z działalności kontrolnej urzędu w wysokości 2469 tys. zł, wpływy z usług w wysokości 165 tys. zł, wpływy ze sprzedaży składników majątkowych zaplanowane w wysokości 512 tys. zł oraz pozostałe dochody w łącznej wysokości 424 tys. zł.

Wysokość wydatków PIP w budżecie na 2026 r. determinuje zatwierdzona rewizja KPO, która otworzyła drogę do reformy PIP i ograniczenia segmentacji polskiego rynku pracy. Bardziej efektywne i skuteczne egzekwowanie przestrzegania prawa pracy ma doprowadzić do poprawy sytuacji osób wykonujących pracę zarobkową. Wdrożenie zmian ma nastąpić w 2026 r. Najważniejsze planowane zmiany, które wpłynęły na budżet PIP, to upoważnienie PIP do wydawania decyzji administracyjnych przekształcających niewłaściwie zawarte umowy cywilnoprawne w umowy o pracę, umożliwienie wymiany danych między PIP, ZUS i KAS, wprowadzenie możliwości przeprowadzania kontroli zdalnych z wykorzystaniem urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie czynności kontrolnych na odległość oraz wprowadzenie dla PIP obowiązku przygotowania rocznych i długoterminowych planów działania uwzględniających ukierunkowane kontrole na podstawie analizy ryzyka.

Zgodnie z kamieniami milowymi działaniami na rzecz budowania zdolności PIP są: przyjęcie wieloletniej strategii budowania zdolności i poprawy warunków pracy poprzez sprostanie wyzwaniu nieobsadzonych wakatów, przyjęcie budżetu PIP zwiększonego o co najmniej 10% w porównaniu z 2025 r. oraz uruchomienie kanału elektronicznej wymiany danych pomiędzy PIP, ZUS i KAS. Plan wydatków ustalono w kwocie 787 345 tys. zł i jest on wyższy od wydatków określonych w ustawie budżetowej o 177 454 tys. zł. Planowany wzrost wydatków budżetowych w stosunku do wydatków określonych ustawą budżetową na 2025 r. dotyczy świadczeń na rzecz osób fizycznych – wzrost o 363 tys. zł, wynagrodzeń i pochodnych – wzrost o 84 502 tys. zł, pozostałych wydatków bieżących urzędów – wzrost o 31 661 tys. zł oraz wydatków majątkowych – wzrost o 60 928 tys. zł.

Dla realizacji nowych zadań w związku z upoważnieniem do wydawania decyzji przekształcających niewłaściwie zawarte umowy cywilnoprawne w umowy o pracę docelowo planujemy zwiększenie zatrudnienia o 360 etatów, w tym o 190 w 2026 r. oraz 170 w 2027 r. Uwzględniając zwiększenie zatrudnienia w związku z wejściem w życie ustawy o warunkowości społecznej, w 2026 r. planujemy zatrudnienie na poziomie 2928 etatów. W związku z realizacją nowych zadań szacujemy, że koszt realizacji zadania w zakresie ograniczenia segmentacji rynku pracy w 2026 r. wyniesie 53 325 tys. zł.

Szanowni państwo, realizacja zadań PIP wymaga posiadania odpowiednich zasobów, tak ludzkich, jak i fizycznych. Nierozzerwalnie z utrzymaniem tych zasobów wiążą się koszty. Najważniejszym zasobem PIP są zatrudnieni pracownicy. Elementem wdrożenia rewizji KPO jest przyjęcie wieloletniej strategii budowania potencjału i poprawy warunków pracy, która przewiduje m.in. rozwiązanie problemów nieobsadzonych wakatów. W związku z tym dla pracowników inspekcji w budżecie na 2026 r. zaplanowaliśmy świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 4340 tys. zł, wynikających z przepisów Kodeksu pracy, w tym w szczególności ekwiwalenty za używanie i pranie odzieży własnej, refundację środków na zakup okularów lub szkieł kontaktowych, zakup środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego. Na wynagrodzenia osobowe, dodatkowe wynagrodzenie roczne oraz pochodne od wynagrodzeń dla obecnych i przyszłych pracowników inspekcji zaplanowaliśmy kwotę 551 360 tys. zł.

W projekcie budżetu PIP na 2026 r. zaplanowano nominalny wzrost funduszu wynagrodzeń osobowych o 18,3%, który wynika z przyjętego wzrostu wynagrodzeń obecnych pracowników inspekcji o 10%, zaplanowanego na przyszły rok zwiększenia zatrudnienia o 210 etatów, w tym 20 etatów w związku z nowymi zadaniami w zakresie przyjętych przepisów unijnych dotyczących warunkowości społecznej oraz 190 etatów w związku z projektowaną zmianą ustawy o PIP.

Szanowni państwo, z wykonywaniem działalności kontrolnej i szkoleniowej oraz z realizacją współpracy międzynarodowej związane są krajowe i zagraniczne podróże służbowe, na które w 2026 r. zaplanowaliśmy kwotę 6646 tys. zł. W zaplanowanych wydatkach na krajowe podróże służbowe uwzględniono przewidywany wzrost stawek za 1 kilometr przebiegu samochodu prywatnego wykorzystywanego do celów służbowych. Wydatki na podróże służbowe zagraniczne związane są z zagranicznymi wyjazdami delegacji PIP na międzynarodowe konferencje,

seminaria i wizyty studyjne. Będziemy brać udział m.in. w pracach grup i podgrup roboczych Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy, w spotkaniach grupy roboczej do spraw przygotowania dnia tematycznego na Cyprze, w działaniach grup współpracy administracyjnej, a także w aktywnej współpracy z Europejskim Urzędem do spraw Pracy, z zagranicznymi instytucjami partnerskimi oraz w spotkaniach państw Grupy Wyszehradzkiej.

Kolejnym wydatkiem związanym z zatrudnieniem pracowników jest obowiązkowy odpis na ZFŚS, który zaplanowano w wysokości 9240 tys. zł. Niezbędnym wydatkiem związanym z zatrudnianiem pracowników są wydatki na szkolenia podnoszące kwalifikacje pracownicze, które w 2026 r. zostały zaplanowane w kwocie 2140 tys. zł. Wydatki te dotyczą głównie niezbędnych szkoleń specjalistycznych w zakresie znajomości swobody zawierania umów cywilnoprawnych oraz ich rodzajów i metod rozróżniania. W celu umożliwienia przeprowadzenia kontroli zdalnych planuje się przeprowadzenie szkoleń i uzyskanie licencji na obsługę dronów dla inspektorów pracy. Elementem systemu motywacyjnego i sposobem na pozyskanie kompetentnych pracowników w ramach strategii poprawy warunków pracy, określonej w rewizji KPO, jest planowane zwiększenie wpłaty dodatkowej pracodawcy z 1,5% do 4% na PPK.

Kolejną grupą wydatków, zapewniającą realizację statutowych działań PIP, są wydatki na organizację pracy oraz utrzymanie zasobów fizycznych, w tym majątku Skarbu Państwa. Wydatki te w projekcie budżetu PIP zostały wpisane w grupę wydatków bieżących i obejmują zakup materiałów i wyposażenia na kwotę 17 026 tys. zł, zakup energii na kwotę 9551 tys. zł, zakup usług informatycznych na kwotę 20 866 tys. zł, w tym głównie świadczenie usług dostępu do sieci WAN, która uwzględnia planowaną nowelizację ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, w której PIP wskazana jest jako podmiot sektora kluczowego, oraz planowaną implementację w polski porządek prawny unijnej dyrektywy NIS2, zakup usług porządkowych, ochrony, pocztowych, usług drukarskich i ogłoszeń na kwotę 11 715 tys. zł, wydatki na obsługę szkoleń i aplikacji inspektorskich w ośrodku szkolenia, w tym wynagrodzenia bezosobowe i honoraria na kwotę 8470 tys. zł, opłaty za administrowanie i czynsze za budynki na kwotę 21 183 tys. zł, zakup usług remontowych na kwotę 5943 tys. zł oraz pozostałe wydatki, w tym usługi telekomunikacyjne, zdrowotne, różne opłaty, składki i podatki na kwotę 3790 tys. zł.

Tak wygląda schemat infrastruktury teleinformatycznej PIP.

Osobną grupą wydatków, którą chciałabym omówić, są wydatki na działania promocyjne i edukacyjne. W 2026 r. w zakresie ochrony prawa pracy w środkach masowego przekazu uruchamiamy kampanię mającą na celu popularyzację zatrudnienia pracowniczego. Podczas emisji spotów telewizyjnych i radiowych oraz w kampanii internetowej planujemy informować o nowelizacji przepisów i możliwości przekształcania umów cywilnoprawnych w umowy o pracę. Odbiorcami tych działań będą zarówno pracownicy, jak i pracodawcy. Na działania te planujemy przeznaczyć kwotę 3593 tys. zł.

Wśród działań promocyjnych w zakresie przestrzegania przepisów BHP, dobrych praktyk i promocji wysokich standardów pracy możemy wymienić liczne programy prewencyjne oraz działania informacyjno-edukacyjne kierowane zarówno do młodzieży, pracowników, jak i pracodawców. Wśród nich na uwagę zasługują programy i kampanie: program „Prewencja wypadkowa” oraz kampania „Bezpieczeństwo pracy zależy od Ciebie”, program „Prewencja zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy”, program informacyjno-edukacyjny „Budowa. STOP wypadkom!”, kampania informacyjna „Cudzoziemcy w granicach prawa pracy”, program „Zdobądź dyplom PIP” oraz program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”.

Oprócz programów i kampanii edukacyjnych ofertę promocyjną wzbogacają konkursy organizowane przez PIP. Wśród nich znajdują się konkurs „Buduj bezpiecznie”, ogólnopolskie konkursy kierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych „Poznaj swoje prawa w pracy”, „Legitna praca w oku kamery” oraz „Bezpiecznie od startu”, a także konkursy „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej” i „Najaktywniejszy społeczny inspektor pracy”. Ponadto PIP zaangażuje się w organizację konkursów „Bezpieczne gospodarstwo rolne”, „Moja wizja zero” oraz konkursu „Służba BHP – najlepszy doradca pracodawcy”. Zwieńczeniem najważniejszych konkursów PIP są nagrody głównego inspektora pracy. Dodatkowo chciałabym dodać, że działania kontrolne, prewencyjne i informacyjne uzupełniają bezpłatne wydawnictwa PIP.

Plan wydatków majątkowych PIP na 2026 r. ustalono na łączną kwotę 93 502 tys. zł. Na kwotę tę składają się wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych w wysokości 41 765 tys. zł, wśród których najważniejsze pozycje to: zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych nieruchomości w Łodzi, zakup i adaptacja nieruchomości w budynku usługowo-mieszkalnym w siedzibie

w Warszawie, przebudowa budynku na potrzeby nowej siedziby OIP Wrocław oddział terenowy w Kłodzku oraz zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń serwerowni na archiwum w budynku usługowo-mieszkalnym w siedzibie OIP w Warszawie.

Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych zaplanowaliśmy na łączną kwotę 51 737 tys. zł. Na kwotę tę składają się: zakup nowej siedziby dla OIP Kraków na kwotę 43 050 tys. zł, zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania na kwotę 5633 tys. zł, zakup środków transportu na kwotę 2950 tys. zł oraz zakup pozostałego sprzętu na kwotę 104 tys. zł.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej PIP sporządziła na 2026 r. projekt planu wydatków budżetowych w układzie zadaniowym. Planowane wydatki w wysokości 787 345 tys. zł zostały ujęte w całości w funkcji 14 – Rynek pracy, w zadaniu 14.2 – Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy. Celem wydatkowania środków według układu zadaniowego jest doprowadzenie warunków pracy w kontrolowanych zakładach do zgodności z przepisami prawa pracy.

Szanowni państwo, zwiększający się z roku na rok zakres odpowiedzialności i kompetencji PIP wymaga odpowiednich zasobów finansowych, by możliwe było prowadzenie skutecznej działalności kontrolnej i prewencyjnej. Dlatego uwzględnione w przedłożonym projekcie środki budżetowe stanowią – w naszej ocenie – niezbędny warunek prawidłowej realizacji zadań powierzonych PIP. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Kto z pań posłanek i panów posłów chce zabrać głos? Pani poseł Koszutska. Bardzo proszę.

Poseł Urszula Koszutska (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, za możliwość zabrania głosu.

Chciałam podziękować za informacje, które przed chwilą mieliśmy przyjemność usłyszeć. Chciałam też dopytać państwa o tę nową kwalifikację, czy ten nowy warunek, który państwo otrzymujecie, czyli zmianę decyzji administracyjnych i przekształcanie umowy cywilnoprawnej na umowę o pracę. To jest rzeczywiście duże uprawnienie, które państwo otrzymujecie z dniem 1 stycznia 2026 r. Czy jesteście państwo na to przygotowani?

I drugie pytanie jest w kwestii tych wakatów, o których pani mówiła. Rzeczywiście jest ich bardzo dużo. Czy mamy rozeznanie dotyczące braków w zatrudnieniu, ale także procentowych wyników tych braków w zależności od województwa? W których województwach jest najtrudniej z zatrudnieniem, a w których mamy z tym najmniejsze kłopoty? Jeśli mogłabym też uzyskać informację na temat województwa śląskiego – jak to w tym regionie się prezentuje? I jak procentowo to zatrudnienie jest tutaj prezentowane? Jak sobie państwo z tym będziecie radzić? Bo to rzeczywiście jest bardzo poważne zagrożenie dla funkcjonowania całej instytucji. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Kto jeszcze? Przewodniczący Kostuś. Bardzo proszę.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Ja chciałbym dopytać o wydatki majątkowe, w szczególności o te duże środki przeznaczone na modernizację czy też budowę nowych siedzib. I tylko tak sygnalnie: Łódź – 40 000 tys. zł, to jest oczywiście wydatek wieloletni, 2026–2027 r. Ale jeszcze raz – Łódź 40 000 tys. zł, Warszawa – 12 913 tys. zł, Wrocław – 8000 tys. zł. Tu już potem jest drobnica. I jest jeszcze Kraków – 43 000 tys. zł. Przypominam, że tam jest około 2,5 tys. m², co daje 17 200 zł za metr. To dużo. Chciałbym zapytać właśnie o to, czy to jest oferta deweloperska, czy państwo współpracujecie z miastem, na przykład z prezydentem Aleksandrem Miszalskim? Z czego wynika to wyliczenie i czy rzeczywiście ten wydatek jest niezbędny?

Chciałbym również zapytać o zakup środków transportu, o 17 samochodów, na które chcecie państwo przeznaczyć 3000 tys. zł. Ja to szybko podzieliłem i wyszło mi, że jeden samochód średnio miałby kosztować 176 tys. zł. To jest moim zdaniem dużo. Przypominam, że nowa Škoda Octavia z salonu kosztuje 108 tys. zł w zakupie jednoosobowym, a gdybyście państwo

wzięli 10–20 sztuk, to cena schodzi do poziomu 90–80 tys. zł. Wiem, ponieważ miałem okazję takie oferty przeglądać. Chciałbym przy okazji zapytać, czy rozważaliście państwo, jeśli chodzi o zakup samochodów, na przykład długoterminowy najem? Biorąc pod uwagę serwis, ubezpieczenie, niskie koszty, to jest w granicach, nie wiem, 2,5 tys. zł za samochód z półki średniej lub wyższej. Czy to nie obniżyłoby znacznie tych wartości, które państwo tutaj przedstawiać?

Jeszcze jedna sprawa, bo nie słuchałem uważnie – przepraszam, zajmowałem się przejrzeniem wydatków majątkowych. Chciałem jeszcze zapytać o podróże, o delegacje zagraniczne – czy jest wzrost w stosunku do 2025 r. i 2024 r., czy jest spadek? Czy któraś z pań mogłaby się jeszcze odnieść w kontekście współpracy międzynarodowej do delegacji zagranicznych – nie krajowych, tylko zagranicznych? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję panu przewodniczącemu.

Kto jeszcze z pań posłanek i panów posłów? Bardzo proszę, pani minister, pani dyrektor.

Zastępczyni głównego inspektora pracy Aneta Gronowicz:

Proszę państwa, oczywiście jeśli chodzi o założenia reformy, to nie jest to temat nowy. PIP już od lat 90 postulowała o takie uprawnienie. No i doczekaliśmy się obecnych czasów. Czy jesteśmy przygotowani? Na pewno jesteśmy przygotowani na to, że w przypadku, kiedy nowelizacja ustawy o PIP zacznie obowiązywać od 1 stycznia, to w pierwszej kolejności do takiego zadania wytypujemy najbardziej doświadczonych inspektorów pracy.

Niemniej, biorąc pod uwagę bieżący harmonogram i zadania PIP, musimy mieć również osoby, które będą te zadania realizować. Zakres zadań jest bardzo duży, co roku przybywa nam tych zadań. W tym roku pojawiło się właśnie nowe zadanie w ramach warunkowości społecznej, czyli wykonywanie kontroli na rzecz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Z drugiej strony chcielibyśmy zaplanować te kontrole w małej liczbie na początek – około 200 kontroli w celach pilotażowych.

Proszę wziąć pod uwagę, że odbiór społeczny nowelizacji ustawy o PIP i możliwości wykonywania czynności dotyczących przekształcenia umowy cywilnoprawnej w umowę o pracę jest odbierany bardzo różnie w zależności od środowiska. Są głosy za, są głosy przeciw. Niemniej, uwzględniając cele i zadania naszego urzędu, musimy zawsze brać pod uwagę obronę tych najsłabszych. Nie będziemy celować w kontrole podmiotów, które doskonale sobie radzą w warunkach umów cywilnoprawnych, ale będziemy brać w obronę tych najsłabszych – tych, którzy są niskiej świadomości, którzy nie umieją się odnaleźć w obecnym porządku prawnym, po prostu, żeby chronić ich przed wyzyskiem.

Ja oczywiście nie mówię, że nagle wszyscy wszystkich wyzyskują – absolutnie nie, żeby nie została źle zrozumiana. Ale chcielibyśmy wspomóc te osoby, które sobie same nie są w stanie poradzić. W tej chwili mamy możliwość wystąpienia do sądu pracy jako inspektorzy pracy o ustalenie stosunku pracy, ale ta droga jest bardzo długa. Biorąc pod uwagę dotychczasowe kontrole i efekt przekształceń na drodze sądowej stosunku cywilnoprawnego w stosunek pracy, efekt jest bardzo mały. Dlaczego? Dlatego, że sądy bardzo często, a w zasadzie zawsze, biorą pod uwagę wolę stron. Jeżeli w trakcie rozprawy sąd ustali, że wolą stron było zawarcie stosunku cywilnoprawnego, a nie stosunku pracy, to praktycznie mamy sprawę przegraną.

Uważam, że powierzenie inspektorowi pracy takiego narzędzia, które będzie mógł wprost zastosować, byłoby bardzo dużym sukcesem – moglibyśmy naprawdę wielu osobom pomóc. Zgodnie z założeniami nowelizacji nie będzie to narzędzie, którym będzie posługiwał się bezpośrednio inspektor pracy, czyli organ pierwszego stopnia. On zbierze materiał w trakcie czynności kontrolnych, ale decyzję wyda okręgowy inspektor pracy. Organem drugiej instancji, zgodnie z założeniami nowelizacji, będzie główny inspektor pracy. W efekcie będzie jeszcze odwołanie do sądu powszechnego, czyli do sądu pracy, gdyby strony nie zgadzały się z tak wydaną decyzją.

Już od wiosny praktycznie pracujemy nad tymi założeniami nowelizacji. Z tym się wiąże też współpraca z ZUS i z KAS w zakresie wymiany danych. To proces bardzo skomplikowany technologicznie i pod względem prawnym. To wszystko wymaga regulacji, przygotowania i generalnie ma służyć temu, aby na podstawie opracowanych analiz ryzyka wytypować podmioty, w których te zachowania są patologiczne. Myślę, że pod tym względem jesteśmy przygotowani, nasi informatycy bardzo mocno pracują. Niemniej jeżeli taki obowiązek od 1 stycznia przyjmujemy i będziemy realizować te zadania, to tak jak już wcześniej mówiłam – bieżące zadania wynikające z harmonogramu powodują, że musimy wzmocnić kadrę, żeby ktoś mógł je wykonywać.

Przygotowanie inspektora pracy do pracy to jest roczna aplikacja odbywana w ośrodku szkolenia PIP we Wrocławiu, zakończona egzaminem państwowym. Trzeba pamiętać, że to nie jest tak, że my w trybie rekrutacji przyjmujemy osoby i nagle wystawimy je do pracy kontrolnej w terenie. Do takiej pracy należy się bardzo dobrze przygotować. Na początek będziemy więc powierzać te zadania – o ile oczywiście nowelizacja zostanie uchwalona i wejdzie w życie – osobom doświadczonym, bo to będą tematy trudne, wrażliwe i wymagające zebrania dużej ilości materiału. Zakład może zatrudniać kilka tysięcy osób. Jeżeli – założmy – zastaniemy sytuację taką, że część osób wykonuje te same zadania w ramach stosunku pracy, a część osób w ramach umów cywilnoprawnych, to trzeba będzie zebrać bardzo dużo materiału, który następnie musimy poddać analizie, żeby w efekcie okręgowy inspektor pracy jako organ pierwszej instancji mógł w tym momencie podpisać taką decyzję.

Może odniosę się też do pytań, które pani w zadała w dalszej części, czyli do możliwości uzupełnienia naszych zasobów kadrowych. Powiem szczerze, że jest bardzo trudno. Ja jeszcze w momencie, kiedy współzarządzałam okręgowym inspektoratem pracy i rekrutowałam bardzo dużo osób, szczególnie młodych... Powiem szczerze, że biorąc pod uwagę nasz cykl szkolenia, nasze obowiązki, stosowanie wielu procedur, to zainteresowanie nie jest duże, a szczególnie, jeżeli chodzi o zawody techniczne. Tutaj mamy bardzo duży problem. Największym problemem jest pozyskanie kadr oczywiście w Warszawie – tutaj mamy zawsze problem. Natomiast trudno mi jest powiedzieć, jak przedstawia się region śląski, dlatego że z panią dyrektor nie przygotowałyśmy takich statystyk na potrzeby tego posiedzenia, ale jeżeli będzie potrzeba, to służymy odpowiedzią i prześlemy na piśmie. Póki co nie mamy problemów, jeżeli chodzi o okręg katowicki – bardzo dobrze sobie radzi, mają bardzo dobre efekty, tak że nie mamy żadnych zastrzeżeń.

Ale generalnie z pozyskaniem młodych kadr mamy problem, szczególnie tak jak już mówiłam – z wykształceniem technicznym, bo po prostu nie jesteśmy konkurencyjni na rynku. Przycho- dząc do tej pracy około 30 lat temu... To po prostu była taka elita wśród urzędów. W tej chwili jednak nie jesteśmy konkurencyjni, rynek jest bardziej konkurencyjny.

Może na temat inwestycji poproszę panią dyrektor.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Tak myślałem. Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu PIP Urszula Żurawska:

Panie pośle, pytał pan o wydatki majątkowe dotyczące Łodzi, Warszawy, Wrocławia i Krakowa. Zaczniemy od Łodzi.

Proszę państwa, przypomnę, że na 2025 r. planowaliśmy, że wydamy w Łodzi znaczną kwotę – 21 700 tys. zł. To było na etapie projektu budżetu na 2025 r. Na początku 2025 r. okręgowy inspektor pracy w Łodzi zaktualizował program inwestycji i koszty zaplanowane do realizacji uległy zmniejszeniu z zaplanowanej kwoty 21 000 tys. zł do 4577 tys. zł. Wydatki te uległy przesunięciu na lata następne. Czyli w 2025 r. z planowanych 21 000 tys. zł wydatki zostały zmniejszone do 4577 tys. zł. Wynikało to z braku podpisania umowy na roboty budowlane. Stąd w 2026 r. znowu pojawia się kwota 30 000 tys. zł.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Jeżeli można – jak pani będzie odnosić się do każdej inwestycji osobno, to rzeczywiście będziemy tu do rana siedzieć, bo to są spore, wieloletnie projekty. Ja tylko zauważyłem ogólnie, że to jest ponad 100 000 tys. zł, to jest bardzo dużo. Jeśli zsumujemy wszystkie Łódzie, Warszawy, Krakowy, to jest ponad 100 000 tys. zł – to sporo. I może teraz nie ma czasu, żeby analizować każdą z tych inwestycji, przesunięcia, kiedy co było wpisane, jak wykorzystane, a jak niewykorzystane.

Natomiast to nie zmienia faktu, że to jest naprawdę sporo. Gdyby pani mogła to podsumować tak in gremio, toby mnie to satysfakcjonowało, już nie analizując każdej z tych inwestycji. Czy to jest dobry moment na realizację tego typu inwestycji? Jeżeli to jest niezbędne, to proszę to uzasadnić.

Sprawa druga to odniesienie się do tych samochodów, bo to mnie w szczególności interesuje.

Dyrektor departamentu PIP Urszula Żurawska:

Proszę państwa, w naszej ocenie niezbędnymi inwestycjami jest kontynuacja budowy w Łodzi, kontynuacja budowy we Wrocławiu oraz zakup siedziby w Warszawie. Dlaczego Warszawa? Dlatego, że w tym budynku, w którym obecnie znajduje się okręgowy inspektorat pracy w Warszawie, zwalniają się powierzchnie i jeżeli w przyszłym roku zwiększymy zatrudnienie o 190

etatów, to szacujemy, że sama Warszawa dostanie trzydzieści kilka etatów. Jeżeli nie będziemy mieli budynku, w którym te osoby mogłyby pracować, to będziemy musieli coś wynająć. Prawda?

Zastępczyni głównego inspektora pracy Aneta Gronowicz:

Nie do końca, dlatego że w tej chwili w okręgowym inspektoracie pracy w Rzeszowie na potrzeby archiwum wynajmujemy budynek. W tym momencie, jeżeli pozyskalibyśmy te dodatkowe powierzchnie – to około 800 m² – przeznaczilibyśmy część z nich właśnie na archiwum, które jest niezbędne. W tej chwili po prostu płacimy za wynajem, a wtedy rozwiązalibyśmy umowę najmu, m.in. też archiwum. Problemy kadrowe w okręgowym inspektoracie pracy w Warszawie są i będą, dlatego że Warszawa jest specyficznym miastem. Mamy tu bardzo dużą liczbę skarg i obsada kadrowa jest... Okręgowy inspektorat pracy w Warszawie praktycznie prowadzi nabór otwarty, czyli jak mamy chętnych, to przyjmujemy.

Dyrektor departamentu PIP Urszula Żurawska:

Ja jeszcze tylko powiem, że według danych GUS na koniec 2024 r. na umowach-zleceniach i pokrewnych pracuje ponad 2,4 mln osób, z czego najwięcej w województwie mazowieckim i śląskim. Te dwa okręgowe inspektoraty pracy będą musiały być najbardziej wzmocnione.

Proszę państwa, w chwili obecnej nie rozważaliśmy długoterminowego najmu. Jeśli chodzi o wartość środków transportu, zaraz sprawdzę, ponieważ nie pamiętam, czy planujemy zakup samochodów elektrycznych. Jeden bus z napędem elektrycznym lub hybrydowym dla OIP we Wrocławiu. Myślę, że ten bus rzeczywiście jest najdroższy.

Posel Tomasz Kostuś (KO):

A pozostałe 16?

Dyrektor departamentu PIP Urszula Żurawska:

Nie potrafię odpowiedzieć na to pytanie, dlaczego została tak oszacowana cena. Jeżeli pan poseł sobie życzy, to oczywiście odpowiemy na piśmie.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

To pewnie tak to zostawimy.

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Tak. Moim zdaniem kwota jest przeszacowana. Prosiłbym o dodatkowe informacje.

Dyrektor departamentu PIP Urszula Żurawska:

Dobrze. Przedstawimy dodatkowe informacje.

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Jeszcze było ostatnie pytanie – o te delegacje.

Dyrektor departamentu PIP Urszula Żurawska:

Panie pośle, jeżeli chodzi o delegacje zagraniczne – w 2025 r. kwota zaplanowana na delegacje wynosiła 203 tys. zł, w 2026 r. jest to 195 tys. zł, czyli spadek. W tym momencie danych za 2024 r. nie mam.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, zamykam dyskusję.

Zgłaszam wniosek o pozytywne zaopiniowanie projektu ustawy budżetowej na 2026 r. (druk nr 1749) w zakresie części budżetowej 12 – PIP. Czy ktoś z członków Komisji jest przeciwny temu wnioskowi? Nikt nie jest przeciwny. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych projekt ustawy budżetowej na 2026 r. w zakresie części budżetowej 12 – PIP.

Proponuję, żeby do reprezentowania nas przed Komisją Finansów Publicznych tradycyjnie wyznaczyć pana przewodniczącego Tomasza Kostusia. Czy pan wyraża zgodę?

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Tak, oczywiście. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Czy są inne zgłoszenia? Nie. W związku z tym gratuluję, panie pośle. Życzę owocnej pracy.

Stwierdzam, że porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Dziękuję gościom. Zamykam posiedzenie Komisji.